

**Savunma Sanayi Başkanı Sayın Prof. Dr. Haluk Grgn,
Sayın Valim,
Sayın Büyükşehir Belediye Başkanım,
Savunma Sanayi Başkanlığı'nın ve Vakıf Şirketlerinin Değerli Yetkilileri,
Değerli Meclis yeleri ve Meslek Komitesi Başkanları,
Saygıdeğer Basın Mensupları ve Katılımcılar,**

Kasım ayı Meclis Toplantımıza hoş geldiniz diyor, KSO Yönetim Kurulu adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Grgn, öncelikle zaman ayırarak Meclis Toplantımıza teşriflerinizden dolayı teşekkür ediyoruz.

Geçen ay TUSAŞ Kahramankazan tesislerine yönelik düzenlenen hain terör saldırısını Őiddetle kınıyor, Őehitlerimize Allah'tan rahmet, yakınlarına baş sağlığı diliyorum.

Konuşmama her ay olduğu gibi, ekonomik verileri kısaca değerlendirerek başlamak istiyorum.

İlk olarak geçen hafta yapılan ABD seçimlerini değerlendirmek istiyorum.

ABD seçimlerini kazanan Cumhuriyeti Donald Trump'ın hangi lobi vasıtası ile kazandığını biliyoruz.

Bizim burada vurgu yapmak istediğimiz konu; II. Dünya Savaşından sonra kurulan "Birleşmiş Milletler (UN), NATO ve DT" forumları değerşebilir.

İř dünyası olarak bizim önceliğimiz tabi ki DT kuralları.

Trump'ın, ülkesini in'den korumak için alacağı vergisel nlemler DT kurallarına uymadığı için DT kuralları değerşebilir.

Çünkü bildiğiniz üzere bazı hammaddedeki ithalat vergileri mamul üründen daha yüksek. Bunu geri çevirmek adına aslında bu gelişme Türkiye için bir fırsat olabilir.

Ayrıca; Türkiye ile ABD arasında 100 milyar dolarlık ticaret hedefi Trump'ın ilk döneminde konulmuştu.

2016 yılında → 17,4 milyar dolar olan ABD ile ticaret hacmimiz,
2023 sonunda → 32 milyar dolara ulaştı.

İkinci Trump döneminde bu hedefe, ancak bize ekstra vergi koyulmaması ve ABD'li şirketlerin ülkemizde yatırım yapması ile ulaşabiliriz.

Ekim ayında;

İhracat → 23 milyar 620 milyon dolar (% + 3,6) (en yüksek ekim)

Avrupa'daki yavaşlamaya rağmen, artışı olumlu görüyoruz.

En fazla ihracat yaptığımız ilk beş ülke;

*Almanya → 1 milyar 808 milyon dolar (% 2,7)

*ABD → 1 milyar 578 milyon dolar (% 25,0)

*İngiltere → 1 milyar 272 milyon dolar (% 17,9)

*Irak → 1 milyar 238 milyon dolar (% -6,0)

*İtalya → 1 milyar 158 milyon dolar (% 5,3)

İthalat → 29 milyar 364 milyon dolar (% - 0,2)

*Yatırım (Sermaye) malları → 4,20 milyar dolar (% -9,2)

*Hammadde (Ara mallar) → 20,01 milyar dolar (% - 0,2)

*Tüketim malları → 5,1 milyar dolar (% +8,0)

En fazla ithalat yaptığımız ülkeler;

*Çin → 4 milyar 243 milyon dolar (% + 12,6)

*Rusya → 3 milyar 058 milyon dolar (% - 5,4)

*Almanya → 2 milyar 348 milyon dolar (% -9,9)

*İtalya → 1 milyar 773 milyon dolar (% + 31,9)

*ABD → 1 milyar 282 milyon dolar (% + 2,8)

Dış ticaret açığı → 5 milyar 744 milyon dolar (% -13,0)

Kocaeli Gümrüklerinden aldığımız verilere göre ekim ayında Kocaeli'den gerçekleşen;

*İhracat → 3 milyar 692 milyon dolar (% + 11,7)

*İthalat → 9 milyar 653 milyon dolar (% + 37,5)

İlk on aylık döneme baktığımızda;

*İhracat → 33 milyar 992 milyon dolar (% + 8,1)

*İthalat → 67 milyar 374 milyon dolar (% - 0,5)

Ticaret Bakanlığı'nın, firmaların üretim yerleri esas alınarak hesaplanan ihracat istatistiklerinin ekim verilerine baktığımızda;

İstanbul → 5 milyar 080 milyon dolar (% - 6,9)

Kocaeli → 2 milyar 840 milyon dolar (% + 15,9)

İzmir → 1 milyar 758 milyon dolar (% - 14,9)

Bursa → 1 milyar 739 milyon dolar (% + 7,7)

Tekirdağ → 1 milyar 375 milyon dolar (% + 25,1)

Eylül ayında yıllık Cari Açık → 9 milyar 652 milyona geriledi.

Aylık → 2,9 milyar dolar fazla

Dış ticaret açığı → 3,1 milyar dolar (2023 → 3,7 milyar dolar idi)

Hizmetler dengesi → 7,4 milyar dolar (2023 → 6,4 milyar dolar idi)

Enflasyon verilerine baktığımızda ekim ayında;

TÜFE → % 48,58 (aylık → % 2,88)

ÜFE → % 32,24 (aylık → % 1,29)

Enflasyon artış hızının yavaşladığını görüyoruz ancak beklentimiz yıllık daha düşük seviyeler görmek.

ÜFE'deki aylık artış daha düşük.

Sanayicilerin girdi maliyetleri açısından olumlu.

ÜFE bazlı reel efektif döviz kuru (ekim) → 93,62

Endeksin 100 olması durumunda dolar ekim ayında → 40,5946 TL

Ekim dolar → 34,1707

Dolar bugün → 34,35 TL

Dolar Euro paritesi → 1,0614

Bu paritenin düşmesi de ihracatçımızı zorlamaya başladı.

Diğer taraftan sabit kur politikası nedeni ile dolara verilen yüksek faizin, ülkemizi de carry trade için avantajlı duruma getirdiğini her ay dile getiriyorum.

Bu politika nedeni ile dövizden TL'ye dönerek yüzde 4 mertebesinde faiz alabiliyor.

Ülkemize carry trade tarafında birikimli girişlerin 36 milyar doları bulunduğunu biliyoruz.

Yani carry trade için aylık 1.440 milyon dolardan fazla faiz ödüyoruz.

%2 faiz oranına bile gelebileceğini düşünüyoruz.

Çünkü dolar bazında bu kadar yüksek faizleri vermemiz sürdürülebilir değil.

Sanayi Üretimi (eylül-yıllık) → % - 2,4

Aylık → % +1,6

Alınan tedbirlerin etkisiyle üretimde daralmaların görülebileceğini tahmin ediyorduk.

(Dördüncü aydır gerileme)

Sektörler;

	Yıllık Artış (%)	Aylık Artış (%)
Toplam Sanayi	- 2,4	1,6
İmalat Sanayi	-2,5	1,8
Ara Mali	-1,2	3,0
Enerji	-2,2	-6,2
Sermaye Mali	-6,3	3,8
Yüksek teknoloji	-21,0	-3,1

Ekim ayı kapasite kullanım oranı;

*Türkiye → yüzde 74,9

(Geçen yıla göre 2,5 puan azaldı / Eylül ayı ile aynı seviyede)

*Kocaeli → yüzde 71,0

(Geçen yıla göre 0,2 puan, eylül ayına göre 0,1 puan azaldı.)

İşsizlik oranı (eylül) → yüzde 8,6

(Geçen yılın aynı ayına göre 0,5 puan geriledi / Bir önceki ay ile aynı seviyede)

Ağustos'tan eylüle;

Çalışabilir Nüfus → 37 bin kişi arttı.

İşgücüne katılanlar → 131 bin kişi arttı.

İstihdam edilenler → 95 bin kişi arttı.

Eylül itibariyle toplam istihdam sayısı → **32 milyon 823 bin kişi.**

(Ağustos 2024 → 32 milyon 728 bin kişi. *Revize öncesi → 32 milyon 776 bin kişi idi.*)

Sayın Savunma Sanayi Başkanım,

Öğleden sonra gerçekleştireceğimiz Savunma Sanayi Kocaeli Buluşması'nda ilimizi ilk defa ziyaret eden konuklarımız olacağı için Kocaeli verilerini orada paylaşacağımdan burada girmiyorum.

Sayın Başkanım, savunma sanayimizin küresel pazarlarda elde ettikleri başarıları gururla takip ediyoruz.

Savunma sanayi gelirlerini dikkate alan dünya geneli ilk 100 firma listesinde bu yıl 5 firmamız yer alıyor.

ASELSAN → 42. (Geçen yıl → 47)

TUSAŞ → 50. (Geçen yıl → 58)

ROKETSAN → 71. (Geçen yıl → 80)

MAKİNE VE KİMYA ENDÜSTRİSİ → 84. (Geçen yıl yok)

ASFAT → 94. (Geçen yıl → 100)

Kendilerini tebrik ediyoruz.

Ülkemiz için savunma ve havacılık sektörünün stratejik öneme sahip olduğunu biliyoruz.

Savunma sanayini; sanayileşmenin ve kalkınmanın önemli bir parçası olarak görüyor ve önemsiyoruz.

Savunma sanayi, yüksek teknoloji gerektiren bir sektör ve bu alandaki gelişmeler diğer sektörlere de olumlu etki ediyor.

Savunma sanayindeki Ar-Ge faaliyetleri,

*tıp, (Örneğin COVID dönemindeki ventilatör üretimi)

*ulaşım,

*enerji ve

*iletişim gibi farklı alanlarda da teknolojik ilerlemeye katkıda bulunuyor.

Diğer taraftan yerlileşme oranlarımızın yüzde 80'leri aştığını ve savunma sanayi ihracatımızın da her geçen yıl artarak devam ettiğini biliyoruz.

Ancak, Türkiye imalat sanayine yüzde 13 katkı sağlayan İlimiz, savunma sanayine yeteri kadar katkı veremiyor.

Sizlerin işbirliği ile bu oranı artırmak istiyoruz.

İlimizi yakından tanıyan biri olarak bildiğiniz üzere ilimizdeki sanayi kuruluşlarının önemli bir kısmı yüksek teknolojiye sahip ve savunma sanayinin tedarikçisi olmaya son derece uygun.

Sayın hocam sizin de bu konuda ilimizdeki sanayiciler için bir fırsat olduğunuzu dşnyyy, sizler ile ASELSAN'da yaptığımız gibi daha aktif çalışmamız gerektiğine inanıyoruz.

Oda olarak biz de yemiz sanayi kuruluşlarının savunma sanayine tedarikçi olabilmeleri için birçok çalışma yürütüyoruz.

Amacımız; Türk savunma sanayindeki yerlileşme oranını artırmak ve Kocaeli'nde savunma sanayinin gelişimine destek olmak.

“Savunma Sanayi Yerlileştirme Projemiz” kapsamında kısaca;

*ikili iř görüşmeleri,

*saha ziyaret programları,

*tedarik süreçleri sunumlarının yapıldığı paneller, düzenliyoruz.

Ayrıca, Odamız önderliğinde ve ortaklığında 64 yemizin de ortaklığı ile **“Kocaeli Savunma Sanayi şirketi”**ni kurduk.

Çalışmalarımızı Savunma Sanayi İl Buluşması Etkinliğinde paylaşacağım için burada ayrıntılara girmiyorum.

Sözlerime son verirken, Sayın Başkanım Meclis Toplantımıza katılımınız için tekrar teşekkür ediyor, şahsım ve Yönetim Kurulumuz adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.